

Tiêu đề cho Voltaire và may cho một đấng trí thức hèn?

Tên: Giả: Thuă n Văn

Chúa Nhật, 26 Tháng 6 Năm 2011 06:30

Hình ảnh chụp lúc Voltaire ăn tiệc đồ bự trí thức tay chân còn đồ hành hung.

Thoạt đầu ai cũng thấy tiêu đề cho Voltaire.[1] Đã đồ mớ hôi ra luyän täp thä mà nhà trí thức vĩ đäi này không hề có lý cä häi phäc häi danh đä theo lối võ biän thäi äy khi đäi thä cäa mình, Guy Auguste, hay Chevalier de Rohan, dù hiu hiu tä đäc väi täc hiäu “hiäp sĩ”, lối hành xử nhä mät thäng hèn [2].

Và thoạt đầu, ai cũng nghĩ rằng thä thì may mắn cho hän quá, cái thäng “hiäp sĩ” hèn. Bäi näu không gây chuyän väi mät ngäi nhä Voltaire thì ngày nay chúng ta không hề biät hän là ai. Có chết, tên hiäp sĩ đäm Guy Auguste cũng chết nhä mät con chó chết, thä chó chết già, läng lä, không ai hay biät, hoàn toàn rơi vào quên lãng. Tên hän có... bät tä, có läu läi hôm nay cũng chết là nhä bám vào tên tuäi Voltaire: nhäc đän hän, ngäi i Pháp cũng chết nhäc läi nhä mät tên quý täc ngu đät đã häm hänh sinh sä väi bäc thiên tài vĩ đäi cäa mình.

Cä hai đäu säng trong thäi Khai Sáng, thäi cäa nhäng trào läu tä täng làm nän täng cho känguyên hiän đäi nên “hiäp sĩ”, nhä là hình mäu ngäi i hùng ngäi trên läng ngäa thäi Trung Cä, đã hoàn toàn thuäc vä quá khứ. Cái “danh” mà Guy Auguste läy làm vänh väo chết là mät thä danh xäng thiäu thäc chết, mät hình thäc täp äm, thä phúc läc tä tiên đä läi. Hän không ään ngäc ra đä läp thân giäa trän mäc. Hän, nhä mät tên võ biän häng đäm, chết män cán công mình xuäng đä đän nhän phäc cä phän.

Chä khom läng läy thôi mà cũng thành danh nên “hiäp sĩ” có hèn, âu cũng là mät chuyän rät thäng.

Vänh väo là “hiäp sĩ” nhäng dày vä väi mäc cäm tä ti khi không chút tiäng tăm hay tài cán, Guy Auguste läng län ganh täc träc mät Voltaire, väa gäc gäc thä dân väa nhä tuäi hän nhiäu, läi läng läy tiäng tăm khäp cä Âu châu. Sau hai län mang xuät thân cäa Voltaire ra chết nhäo đä räi bä mät väi câu trä đäa đích đäng cäa ngäi i thông thái hän mình tä bäc, hän càng läng län ganh täc. Càng läng län ganh täc, hän càng sa đä hän trong läi chết hèn.

Hình ảnh chụp lúc Voltaire ăn tiệc đồ bự trí thức tay chân còn đồ hành hung.

Chuyän đäc kä läi väi nhiäu giai thoäi khác nhau trong khi Voltaire rät kín miäng vä mät kinh

Tic cho Voltaire và may cho mti th hèn?

Tác Giả: Thu n Văn

Chúa Nhật, 26 Tháng 6 Năm 2011 06:30

Kính n, hnh di n v Voltaire cũng có. Mà thù h n, căm ghét t n x ng t y, cũng có.

Hu qu là, dù không b th tiêu nh mt m i nguy chính tr hay b c m c b ng án chung thân, Voltaire cũng không th s ng yên. Ông ràv đây mai đó nh mt k l u đây. H t Anh thì sang Ph, h t Ph thì Thu Sĩ. Th m chí, có lúc ph i nh p nh m t i vùng biên gi i đ, khi Pháp có l nh b t thì b sang Thu Sĩ và, khi Thu Sĩ không vui, s quay v n c Pháp. Nh ng tho t đ u Voltaire không có ý đ phá h th ng quy n l c y mà ch nh n m nh r ng, đ cai tr m t cách sáng su t, b c quân v ng ph i l ng nghe theo s ch đ n c a các tri t gia. Mà h th ng thì tin vào s b o v c a nh ng thành trì nh Bastille h n là s thông thái c a các tri t gia, nh t là khi h có cái l i cay đ c nh Voltaire. V i thành trì Bastille, giai t ng quý t c th i nát nh ng t ng r ng h có th tho i mái ăn bám nhân dân. V i Bastille, h nh ng t ng r ng nhân dân s mãi mãi s h i và không bao gi v ng y đ thoát kh i bóng t i đ t nát, mê tín và cu ng tín. Nh ng càng bám vào thành cao Bastille, h th ng đã càng tr n nên quá t i b i s c ch u đ ng c a nhân dân có h n, b i s ngu đ t hay mê tín nào cũng có lúc khai thông, nh t là khi nh ng t t ng dân quy n n r v i trào l u Khai Sáng mà Voltaire là ng i góp công r t n.

Cu i cùng, cái c n đ n đã đ n. Năm 1789, ch 11 năm sau khi Voltaire qua đ i, cái thành trì khét ti ng y đã b đ p v, m đ u cho cu c cách m ng làm rung chuy n Âu châu.

V i Voltaire, đó m i chính là l ch s. V i ông thì cái mà tr c đó Âu châu gi i là “l ch s” ch ng qua ch là b ng li t kê “nh ng t i ác và tai ho”, ch ng qua là câu chuy n “c a nh ng k c p đ ng c p ch ” hay nh ng “trò ch i x u mà ng i ch t là n n nhân”. Cái mà Voltaire đòi h i l ch s là nh ng “nguyên lý” kh đ giúp nhân lo i hi u đ c l ch s c a văn minh theo nh ng t ng b c phát tri n. Lu n v s h c, ông vi t:

"L ch s không nên đ c p đ n s thng tr m c a các ông vua mà là trào l u ti n hoá c a dân t c, không nên đ c p đ n t ng qu c gia riêng r mà là toàn th nhân lo i, không nên đ c p đ n chi n tranh mà là đ c p đ n s phát tri n c a t t ng. Nh ng tr n đánh, nh ng đoàn quân chi n th ng ho c chi n b i, nh ng thành ph b chi m đ i ho c l y l i là nh ng s ki n quá t m th ng, không nói lên đ u gì quan tr ng. Tôi mu n vi t l ch s c a xã h i thay vì l ch s c a chi n tranh, tôi mu n bi t con ng i s ng và suy nghĩ nh th nào qua các th i đ i. M c đích c a tôi là l ch s v ý th c con ng i, ch không ph i là vi c riêng c a các ông vua. Đ i u tôi mu n bi t là qua nh ng giai đ n nào con ng i đ t tr ng thái man r đ n tr ng thái văn minh". [6]

N u l ch s là nh ng “nguyên lý” ti n hoá c a nhân lo i t “man r” đ n “văn minh” thì đâu là nh ng đ u m c phân chia chúng? N u cu c t n công vào thành trì Bastille năm 1789 là s t n công vào bi u t ng c a s man r mang tên “quân ch ” thì cu c đ p phá 200 năm sau t i b c t ng Belin đã đánh vào bi u t ng c a s man r “c ng s n”. Và n u cu c t n công vào nhà tù Bastille đã đánh đ u cho s m đ u c a k nguyên “hi n đ i” thì v đ p phá b c t ng Berlin, theo s đ ng ý c a r t nhi u s gia, l i đánh đ u cho s m đ u c a k nguyên “h u hi n đ i”. T “hi n đ i” đ n “h u hi n đ i”, con ng i chúng ta đã ti n hoá và thoái hoá nh th nào trong ý nghĩa “man r” và “văn minh” y?

Có l ph i vi t c pho sách dày nh ng, ít ra, trong khuôn kh c a bài vi t này, và qua m t kinh nghi m không vui c a Voltaire, chúng ta cũng có th phác ra vài nét ch m phá v b c ti n và

Tội cho Voltaire và may cho một đĩ thò hèn?

Tác Giả: Thuần Văn

Chúa Nhật, 26 Tháng 6 Năm 2011 06:30

bộ c lười cõa con ngườ i trong hai ý nghĩa đó.

Kinh nghiệm không vui cõa Voltaire bắt nguồn từ mỗ c cõm từ ti cõa mỗ t tên “hiếp sĩ” đõ mua. “Hiếp sĩ”, đõng cõp xã hội hình thành từ i Âu châu từ thõ kõ thõ 10 hay 11, 12 tùy vùng đõa lý, là mỗ u nguồ i hùng hình thành như chiõn tranh, sõng như chiõn tranh và thành danh như ... xác chõ t. Như thõ , đó là mỗ t nghõ man rõ . Như ng có man rõ , mỗ u hiếp sĩ õy võn “văn minh” võ i như ng quy phõ m đõ đõ c cõa giõ i võ biõn. Hiếp sĩ thì không thõ đánh lén từ sau lưng. Hiếp sĩ thì không thõ ra đòn khi đõ i phõõng ngã ngõa. Và cao hõn hõ t, hiếp sĩ phõ i dám chõ i dám chõ u, không ném đá giõ u tay, không ru rú nõp kín trong xõ kín hay chõ y trõn như mỗ t thõng hèn.

Tõ mỗ u hiếp sĩ nguõ i trên lưng nguõ a thõ i Trung Cõ đõn mỗ u “hiếp sĩ” như Guy Auguste cõa thõ i Khai Sáng, ý nghĩa cõa “man rõ” và “văn minh” đã tiõn thoái mỗ t cách rõ t... lõn sõng. Guy Auguste đã “văn minh” hõn khi “thành danh” hiếp sĩ bõng cách ăn bám quỳ lõy chõ không bõng cách dâng xác chõ t. Như ng hõn ta đã kém “văn minh” hõn rõ t nhiõ u khi hèn hõ nõp kín mỗ t xõ đõ đõ o diõn cho tay chân đánh lén Voltaire. Mà cõ hõ thõng quân chõ từ i Pháp thõ i õy cũng đã hèn hõ tõõng từ khi a tõng cùng tên từ i phõ m Guy Auguste đõ tõng giam và lõ u đày Voltaire võ i từ i “cõ ý sát nhân”. Chính cái hèn cõa hõ thõng chính trõ này chính là mỗ t trong như ng nguyên nhân đõn đõn cuõ c cách mõng 1789.

Khi mỗ t hõ thõng quyõn lõ c to lõn phõ i võ t vã giõ gìn chõ đõng cõa nó bõng như ng lõ i chõ i như mõn thì nó hoàn toàn không còn lý do đõ tõn từ i lâu dài và sõ kõ t thúc chõ là võn đõ thõ i gian. Mỗ t hõ thõng chính trõ to lõn phõ i tõn từ i đõa trên như ng lý do to lõn. Khi mỗ t hõ thõng lõn phõ i nõõng từ a vào như ng thõ đõõn võ t thì có nghĩa là nó đã rõ u rã tõn nõn móng.

Đó chính là mỗ t “nguyên lý lõch sõ” và, không đõu xa, nguyên lý này đõng thõ hiõn trên quõ hõõng chúng ta ngày hôm nay.

Đó là cái “nguyên lý” mà ông thõ tõõng “hiếp sĩ cõ i mù u” đã sõ đõng đõ vu khõng và đánh lén mỗ t trí thõ c như Cù Huy Hà Vũ sau khi bõ “thách đõ u” bõng như ng đõn kiõn trõõ c toà, hoàn toàn hõp pháp. Năm ngoái, trong nõ lõ c tranh giành quyõn lõ c võ i Trõõng Tõn Sang, Nguyõn Tõn Dũng đã cõ tô võ õ mình hình õnh cõa mỗ t “anh hùng chiõn tranh” qua hình õnh cái cõ i gõ thoát nõn khõ hài và vô lý. Và cũng năm ngoái “hiếp sĩ cõ i” õy đã hèn hõ cho tay chân rình rõp khi mang hai cái “condom đã qua sõ đõng” đõ đõ trò đánh lén trí thõ c hõ Cù. [7]

Không chõ là cá nhân ông thõ tõõng mà là cõ chõ đõ quyõn lõ c. Trõõ c đó, vào tháng 10 năm 2009, đõ có cõ bõ t nhà văn nõ Trõõn Khõ i Thanh Thõ y, chõ đõ õy đã dàn đõng cõ nh õ u đõ trõõ c cõa nhà rõ i trõng ra bõ c õnh nguõõ i dàn ông máu me đõm đõ nhõ là bõng chõng buõ c từ i. Ngay sau đó, các bõng cõ bõ c lõ trên mõng Internet đã chõng minh rõng đó chõ là õnh ghép đõa trên mỗ t bõ c õnh đã đõõ c chõ p hõn bõn năm võ trõõ c thõ nhõng, cõ khi đã bõ võ ch trõn, chõ đõ õy võn bình thõn thõ tõ c ra toà võ i mỗ t án tù thõ t nõng. Và trõõ c đó nõa, chõ đõ õy đã hèn hõ nõp kín mỗ t chõ đõ đõ o diõn cho đõm đõng đõ t nát, mê tín và cuõng tín từ i đõa phõõng đõ u từ nhà tranh đõ u Hoàng Minh Chính và, thõ m chí, còn đõ o diõn cái màn võ t cõ t vào ông.

Nõ u muõn từ n từ i lâu dài, mỗ t chõ đõ mõnh danh “đõ c lõp – từ do – hõnh phúc” chõ có thõ từ n từ i bõng như ng lý do “vĩ đõ i” bao hàm trong ý nghĩa “đõ c lõp - từ do - hõnh phúc”. Nó không thõ từ n từ i bõng như ng thõ đõõn hèn hõ và lõ t nhõ t nhõ cái bõ chõ a cõ t hay hai cái condom sõ p võ t.

Từ c cho Voltaire và may cho m t đ i th hèn?

Tác Giả: Thu n Văn

Chúa Nhật, 26 Tháng 6 Năm 2011 06:30

Và sau cùng, tr i v i m t kinh nghi m không vui c a Voltaire, có i chúng ta ch ng nên c m th y... t c làm gì. Đ i c a ông là m t hành trình trí th c t n công vào bóng t i c a s cu ng tín và mê tín, c a s ngu d t và s h i. Đó ph i là m t hành trình chống gai và, m c c m ganh t c đ n đ n ch i hèn c a m t quý t c ngu d t, ch ng qua, ch là m t th “gai” nh m c b bên đ ng. Và n u th thì cũng ch ng có gì đáng g i là “may” cho h n, cái tên hi p sĩ hèn. N u Voltaire đã làm tên tu i h n tr thành “b t t ” thì cái s “b t t ” y cũng ch ng vinh đ gì. Có “b t t ” thì ch ng qua h n cũng “b t t ” nh là m t th ám nh mà chúng ta không th d t ra kh i cái đ u c a mình khi tình c g p m t c c phân b c mùi, m t con chó hay m t con chu c ch t xác đã tr ng phình đầu đó trên đ ng đ r i l m gi ng khi ng i tr c mâm c m. Không gâ s v i Voltaire thì có th ch t trong quên lãng nh m t con chó ch t nh ng đ u sao h n v n có th s ng r i yên ngh v i ph m giá c a m t con ng i. Nh ng h n đã nhâng nháo gâ s và, qua nh ng gì đã x y ra, c vi c so sánh v i loài chó cũng đã là m t th vinh đ cho h n.

Chó cũng có nh ng “ph m cách” c a loài chó. Chó bao gi cũng có hai t ng ph n ng là su và c n: chúng ng ng đ u lên su đ c nh cáo và chúng xông lên c n là đ t v hay đ tr mi ng. Còn h n thì còn t h n r t nhi u. C n c n thì h n ch bi t c n tr m. C n s a thì h n cũng ch bi t có s a tr m. C n tr m và s a tr m, th ph m cách đó, xem ra, còn làm nh c c loài chó.

Nh th thì chúng ta cũng ch ng nên nh c i tên h n ra n a. Mu n vi t tên h n ra, có i chúng ta cũng ph i b m môi và nín th nghĩ đ n cái c nh m t nhân v t c a Jorge Amado tr c khi vi t tên ng i mình khinh ghét là ph i “nhúng sâu ngòi bút xu ng đ i bùn đ ”. [8]

H n đã hèn nh th thì cái tên chính xác và đ y đ c a h n ph i hi n ra b ng nh ng th d dáy đã làm nên b n ch t c a h n, b i đ p nên cái môi tr ng mà h n đã ch n l y hay đã thu c v ...

Chú thích:

[1] Voltaire là bút hi u, tên th t là François-Marie Arouet (1694 –1778).

[2] Guy Auguste de Rohan-Chabot (1683 – 1760), có danh hi u là Chevalier de Rohan (Hi p sĩ Rohan) và sau là Comte de Chabot (Bá t c thành Chabot),

T c hi u quý t c c a Pháp đ c phân chia thành: Duc (duchy - duché), Marquis, Comte, Vicomte, Baron, đ ch theo l i Vi t Nam là công, h u, bá, t , nam.

Trong cách x ng hô v i thành viên các gia đình hoàng gia hay quý t c, tri u đình Pháp còn chia th b c: “Fils de France”, con c a vua, “Petit-fils de France”, là con c a hoàng t ; “Prince du Sang”, t c hàng con cháu thu c dòng vua; “Prince étranger”, con cái c a hoàng gia ngo i qu c đ c tri u đình Pháp th a nh n, đang s ng ở Pháp; “Chevalier”, thu c các gia đình quý t c hàng đ u; “Écuyer”, các gia đình quý t c còn l i.

[3] Hai l n, t i nhà hát và m t h y vi n, Guy Auguste đã ch nh o Voltaire “Anh b n, tên anh là Monsieur de Voltaire hay Monsier Arouet?”. Voltaire tr i: “Tôi b t đ u b ng tên c a tôi, ngài k t thúc b ng tên c a ngài.”

[3] Sách đã đ n, trang 54 – 56.

[4] Pháp đã chính th c c m t năm 1626 tuy nhiên các hình th c g danh đ theo ki u quy t

Tục cho Voltaire và may cho mặt đất thì hèn?

Tác Giả: Thuần Văn

Chúa Nhật, 26 Tháng 6 Năm 2011 06:30

đấu (duel) vẫn tiếp tục và đấu xã hội thì a nh n nh m t lu t b t thành văn. Theo thống kê thì i y thì t năm 1685 đến 1716 đã các sĩ quan quân đội Pháp đã t ch c 10,000 tr n song đ u đ g danh d , khi n trên 400 ng i b m t m ng. Th m chí hình th c g danh d này còn di n ra t i t n th k 20 v i tr n song đ u cu i cùng di n ra vào năm 1967 khi Gaston Defferre s nh c René Ribière t i Ngh vi n Pháp. S vi c đ n đ n cu c đ u g m và René Ribière b thua v i hai v t th ng.

[5] Roger Pearson, (2005), Voltaire Almighty, London: Bloombury Publishing. Tr. 66 – 67.

[6] Trong tiểu luận mang tên “Essay on the Customs and the Spirit of the Nations”, đấu c Voltaire công b năm 1756.

[7] Xem: Giang Thành, ““Ân nhân c a Th t ng”, Ng i Lao Đ ng. 5.09.2010.

Bài báo k chuy n ông T Kiên (Phan Trung Kiên) huy n K Sách đã vinh đ đấu c trao t ng danh hi u Anh hùng L c ng vũ trang nhân dân vào đ u năm 2010 và chuy n ông Kiên c u Nguy n T n Dũng vào năm 1970. Vi c phong anh hùng r t tr cho ông này là vi c có tính toán, đ làm “n n” cho “thành tích anh hùng” c a Nguy n T n Dũng. Trích m t đ o n trong bài báo: “Đ n nhà dân, T Kiên h t s c th t v ng vì xu ng ba lá c a h đã b đ ch b n tan nát. ‘Nhìn quanh qu n, tôi th y chi c c i giã g o b ng g c cây mù u r ng h n 1 m² bèn n y ra m t ý táo b o. Tôi v n chi c c i xu ng sông r i cõng Dũng đ t n m l t trong lòng c i và l y l c bình ph lên ng y trang. V a kéo chi c c i v t qua đ c b kia sông thì bên này, h n ch c tên đ ch đang l n theo v t máu c a Dũng. Ch ch m vài phút là chúng tôi đã b m ng gi a r ng” – ông T Kiên h i t ng.”

C i b ng đá hay b ng g g i thì kích th c cũng ch h n h n n a mét, lòng c i hình tròn đ b lúa vào giã thì đ ng kính ch ch ng trên đ i ba t t tây. Cho dù c i r ng 1 mét vuông thì cũng không th nào b Nguy n T n Dũng “n m l t trong lòng” đ c. Nguy n T n Dũng dàn đ ng khá công phu nh ng l i b h đ i m này!

[8] Nhà văn Ba Tây (1912 – 2001), hình t ng trên đấu c đ n t cu n Terras do Sem Fim, xu t b n năm 1943, b n ti ng Anh là The Violent Land (Vùng đ t hung b o).